

Списание за наука

„Ново знание“

ISSN 2367-4598 (Online)

ISSN 1314-5703 (Print)

Академично издателство „Талант“

*Висше училище по агробизнес и развитие на
регионите - Пловдив*

New Knowledge

Journal of Science

ISSN 2367-4598 (Online)

ISSN 1314-5703 (Print)

Academic Publishing House „Talent“

*University of Agribusiness and Rural Development
Bulgaria*

<http://science.uard.bg>

KEY FACTORS FOR SUCCESSFUL DIGITALIZATION OF ACCOUNTING TRAINING

Galina Chipriyanova, Michail Chipriyanov

D. A. Tsenov Academy of Economics – Svishtov, Bulgaria

Abstract: The research focuses on the individual aspects of the digitalization of accounting education. The choice of topic is dictated by the fact that the digitalization of the learning process is an important condition for improving the quality of the educational product in the modern environment. The aim of the research is to highlight and analyze the key factors for the success of this process. Special attention is paid to three main guidelines for further digitalization of education. These guidelines are based on the results of the research and take into account the specifics of the accounting matter.

Keywords: digitization, training, education, accounting, digital transformation, digital tools, e-learning, distance learning.

КЛЮЧОВИ ФАКТОРИ ЗА УСПЕШНА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО СЧЕТОВОДСТВО

Галина Чиприянова, Михаил Чиприянов

СА „Д. А. Ценов“ – Свищов

Резюме: Настоящото изследване е фокусирано върху отделните аспекти на дигитализацията на обучението по счетоводство. Изборът на тема е продиктуван от това, че дигитализирането на учебния процес се разглежда като важно условие за повишаване качеството на образователния продукт при съвременната среда. Целта на разработката е да се открият и анализират ключовите фактори за успех на този процес. На база получените резултати от изследването се извеждат три основни насоки за по-нататъшна дигитализация на обучението, които отчитат спецификата на счетоводната материя.

Ключови думи: дигитализация, обучение, образование, счетоводство, дигитална трансформация, дигитални инструменти, електронно обучение, дистанционно обучение.

ВЪВЕДЕНИЕ

В наши дни много често чуваме идеи и призови от вида на „Да направим дигитализацията в приоритет за образователната система“ и „Най-същественото предизвикателство пред образователната сфера в следващите няколко години е дигиталната трансформация“.

Идеята на дигитализацията и дигиталната трансформация е да се усвоят нови проекти и нови дейности посредством внедряването и прилагането на дигиталните технологии. Водещата цел е по този начин да се усвоят нови процеси, да се създава нова потребителска стойност, да се повиши нивото на потребителска удовлетвореност.

ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ

Дигитализацията на процесите при обучението по счетоводство дава редица възможности и водят до създаване на конкурентни предимства. В много от случаите се стига и до преосмислянето на редица считани за базови, фундаментални въпроси и проблеми.

Сериозен ангажимент при дигитализацията е внедряването на дигитални технологии в съществуващите процеси за постигането на възходяща градация в дейността чрез използване на дигитални данни, добавяне на значително повече стойност за ползващите продукта или услугата, увеличение при генерирането на собствени приходи и не на последно място постигане оптимизация на сегашните процеси.

“Промените, които протичат в момента или предстои да се случат в бъдеще и водят до по-бързото разгръщане на стратегията за дигитална трансформация, може да се дължат на различни (често възникващи едновременно) причини на ниво потребителско поведение и очаквания, нови икономически реалности, промени в обществото (напр. застаряване на населението), нарушаване на екосистемите или индустрията и ускоряват въвеждането и създаването на нови и съществуващи дигитални технологии”¹. Дигиталната трансформация е едно своеобразно пътуване с множество междинни цели, което цели непрестанно оптимизиране на процесите, звената и подсистемите в епохата на хиперсвързаност чрез изграждане на подходящи мостове (между входа и изхода на системите, данните,

¹ Орехов, М. Същност на процеса на дигитализация като нов етап в глобалната трансформация. <<https://dlib.uni-svishtov.bg/bitstream/handle/10610/4232/b3de375611d0a9221dae05beb7bae8c0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>> последно посещение към 10.01.2021 г.

решенията, хората, екипите, технологиите, различните участници в екосистемите и др.), които са от съществено значение за постигане на крайния успех. Човешкият фактор се явява ключов момент на всички нива или етапи (сътрудничество, екосистеми, умения, култура, овластяване и др.) на дигиталната трансформация².

Дигитализацията вече е основен елемент от „брендът на училището (университета) на бъдещето“. За да се превърнат днешните преподаватели в преподаватели на бъдещето, трябва да бъде заделян достатъчен финансов ресурс за реализирането на интерактивна среда в образователните институции и за квалификация на специалистите. Мотивацията на преподавателите за работа в интерактивна среда е съществено условие, което трябва да се случи с подходящите квалификационни обучения, които биха помогнали за преодоляване на страха от новите методи и технологии, както и за тяхното интегриране в образователния процес³.

Нашата страна е част от световните процеси за дигитализация на обучението, причинени от пандемията от COVID-19. По данни на „Microsoft“⁴ обучители и обучавани от близо 183 000 образователни институции в 175 държави остават свързани благодарение на „Microsoft Teams for Education“.

Изследване, проведено от Института по информационни и комуникационни технологии към БАН в рамките на проект „Анализ на данни за интеграцията на ИКТ“⁵ ресурси в българските училища“⁶, хвърля светлина върху отношението на учителите към дигиталната трансформация на българското образование и търси отговор на редица важни въпроси за дигитализацията, по-голямата част от които са относими и към висшите училища, като: кои са условията и пречките пред прилагането на информационните технологии в образователния процес? Каква е най-подходящата възраст за въвеждане на ИТ в обучение за учениците? Каква е новата роля на преподавателите при прилагането на информационните технологии и каква е честотата и полезността на използване на електронните ресурси? Кои са най-често използваните технологични средства и какво е влиянието им върху учебния процес?

В обобщен вид резултатите показват, че като цяло повече от 60% смятат, че технологиите имат положително влияние върху обучението, като основните сфери, в които се отчита това, са увеличената ефективност, възможността за иновативни форми на обучение и по-значително количество информация. От друга страна, най-голяма пречка за прилагането на електронни ресурси в учебния процес анкетираните лица определят отсъствието на технически средства, а така също и дефицити относно подготвеността на самите преподаватели, включително университетските преподаватели. Недостигът на време, подходящи продукти и нагласа на учителите и университетските преподаватели попадат също сред най-често срещаните бариери пред дигитализирането на образователните дейности и процеси у нас.

Доколко обаче тези и други констатации са относими към дигитализацията по икономически специалности и по-конкретно към счетоводството ще се опита да даде отговор настоящото проучване. Целта ни е да разгледаме как въвеждането на съвременните

² Пак там.

³ Вж. Има ли почва дигитализацията в образованието.

<<http://www.podkrepa-obrazovanie.com/bg/начало/79-all-languages/1667-има-ли-почва-дигитализацията-в-образованието>> последно посещение към 10.01.2021 г.

⁴ Вж. Дигитализацията на българското образование – неочаквани предимства на дистанционното обучение. <<https://forbesbulgaria.com/2020/06/12/дигитализацията-на-българското-обра/>> последно посещение към 10.01.2021 г.

⁵ ИКТ – Информационни и комуникационни технологии

⁶ За подробности вж. Гайдаров, И. е-Образованието – задължителен фактор за успех в дигиталната ера.

<https://www.computerworld.bg/it_liders/2019/10/24/3981220_e-obrazovaniето_zaduljitelен_faktor_za_uspeh_v/> последно посещение към 10.01.2021 г.

ИКТ технологии в образователния процес по счетоводните дисциплини би могла да го направи по-ефективен, по-интересен и с по-висока полезност за обучаемите. И всичко това, за да могат те да получат нужните знания и умения и за да се интегрират успешно в живота и на пазара на труда днес.

ФАКТОРИ ЗА УСПЕШНА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ

Нашето изследване е фокусирано върху оценката на няколко значими фактори и тяхното влияние върху финалния успех на дигитализацията на обучението по счетоводство. Това са фактори, които определят крайния резултат при този процес. Те са свързани с наличието на силно лидерство, дефинирани стратегически цели на дигитализацията, създаване на нови работни модели, намиране на правилните дигитални инструменти и разпределяне на средствата чрез бюджетиране.

Лидерство

Днес, при динамичната пазарна и икономическа конюнктура, лидерът е тази фигура, която със своя широк набор от качества, характер, знания и компетентности формулира визията за дейността. Определя как ще се организират процесите, как ще се дефинират и реализират стратегическите и оперативно-тактическите цели и задачи.

От лидера се очаква да координира цялостния процес на дигитализация на обучението по счетоводство. Лидерът е двигател на дигиталната трансформация. Той е ключовият елемент за изграждане и налагане на дигиталната култура във висшето училище.

Днес наличието на силен лидер е необходимо условие за дигитализирането на обучението по счетоводство. А лидерството отнесено към обучението по счетоводство се отъждествява с проактивното поведение на ръководното тяло. Това следва да е поведение, което макар и в тази сложна ситуация на образователния пазар, да обезпечава финансово дигитализацията и да организира по такъв начин създаването на дигитални ресурси и съдържание за обучаемите, които да помогнат за пълното им развитие.

Говорим за проактивно поведение на ръководителите на образователния процес, което да се трансформира и върху самите обучаеми.

„Информационното технологично общество на 21-ви век има нужда от повече хора с потребност за усъвършенстване, за да върви напред. Другите изостават, ако днес са добри специалисти, то след 10 години ще се окажат с 20 години назад във времето“⁷.

При настоящите условия дигитализация без лидер е невъзможна, както е невъзможно обучението по счетоводство, което да не е насочено към изграждане на лидерски умения.

За да задоволи нуждите на бизнеса, дигиталното обучение по счетоводство трябва да е ориентирано към стимулирането на стопанско (пазарно-ориентирано) мислене и получаване на нови знания и компетентности за решаване на икономически и специално счетоводни казуси от реалния живот. Затова дигиталното обучение по счетоводство е с определящо значение за успешния лидер, тъй като в значителна степен подпомага изграждането на солидната основа за неговото професионално израстване, аргументирано със следните моменти:

- счетоводните знания и умения са необходимо условие за успешно изпълнение на професионалните задължения;
- счетоводните компетенции са надеждна информационна база за изработването на управленски решения;

⁷ Проданова, Ев. Проактивните хора – изискване на новото време.

<<https://www.investor.bg/blogosfera/363/a/proaktivnite-hora--iziskvane-na-novoto-vreme-149579/?page=1>> последно посещение към 10.01.2021 г.

- в новите специалисти се изгражда разбирането, че техните решения и действия следва да са основани на важни, надеждни и сравними данни, които в най-значителна степен се подсигурият от счетоводството;
- стимулират се да оценяват подобаващо счетоводната информация в смисъла ѝ на един от ключовите ресурси, наред с финансите, инвестициите и иновациите.

Определяне на стратегическите цели на дигитализацията

Първоначално тук следва да се потърси отговорите на три базови въпроса. Отговори, които да послужат като един своеобразен мост между етапите – анализ на дейността и целеполагането. Даже нещо повече – отговори, които да очертаят в по-общ план и вариантите на стратегически цели. Въпросите са както следва:

- Кои силни страни на висшето училище ще играят ролята на „опорен камък“ при съставянето на стратегическите цели на дигитализацията?
- Как би реагирало висшето училище на трендовете в изменението на обкръжаващата социално-икономическа среда?
- Какво би направило висшето училище за успешното подсигуриране изпълнението на целите на дигитализацията и постигане на успех?

Проучванията показват, че основните елементи, които трябва да се съдържат във формулировките на стратегическите цели са съдържание, величина и времево измерение. Съдържанието на целта би могло да се представи с икономически или неикономически параметри. Величината на целта показва мащаба на работа. Времето измерение дава представа времеви период, към който целта е относима.

С особено значение е прецизното интегриране на частните цели в организационната целева уредба. Много често тук се наблюдават затруднения, произтичащи от мултидименсиалността на съвкупността от стратегически цели на цялата организация (висше училище). Тя е породена от това, че висшето училище е възприело да преследва към даден момент изключително голям брой стратегически цели или комбинации от тях. При такива случаи се поражда потребността от обща подредба на стратегическите цели на организацията. За изпълнение на това условие по наше мнение е важно да се наблегне на две базови дейности, имащи концептуално значение за формирането на организационната целева система, а именно:

1. Структуриране на целевата система. Тук целите се систематизират по видове и след това се прави подредбата им на принципа на взаимната им съвместимост. Това на практика е категоризация на стратегическите цели. Необходимо е да се направи и конкретизация на целите, с която те да по-еднозначен характер. Работещо решение тук е да се дефинират по-точно „съдържанието“, „величината“ и „времето измерение на целите“.

2. Йерархизиране на целевата система. Това е обусловено от големия брой стратегически цели, от спецификата им и от разнородните отношения между тях. Счита се, че това е обусловено обективно. Чрез йерархизирането ще се получи такова комбиниране на стратегическите цели, че привличането на ресурси и достигането на определени резултати от постигането на едни цели да е взаимносвързано с другите цели. Чрез йерархизирането се стига до утвърждаване на веригата от типа „средство – цел“.

Актуалният вариант на стратегически цели на обучението по счетоводство могат да се формулират по следния начин⁸:

Разработване и налагане на мултимедийни уроци по счетоводство. Необходимо е по-широко навлизане на интерактивните дъски със сензорен екран, проекторите, DVD

⁸ По идеи от: Стоименов, Ст. 5 начина, по които дигиталното обучение променя учителските методи. <<https://it.dir.bg/digitalno-obrazovanie/5-nachina-po-koito-digitalnoto-obuchenie-promenya-uchitelskite-metodi>> последно посещение към 10.01.2021 г.

плейърите и др. С тяхна помощ преподавателите да преобразуват учебните занятията в увлекателни мултимедийни уроци, благоприятстващи развитието на обучаемите, като успоредно с това ги подготвят за реалния свят и бъдещата им кариера, в която новите технологии ще неизбежно ще заемат голяма част.

Стимулиране на по-голяма креативност. По своята природа „иновативните уроци“ стимулират креативността, давайки на преподавателя възможността да обогати учебния материал като включи в него различни симулации и игри в дигитална среда, посредством които учениците практически да изпробват новите знания. Основните електронни платформи за обучение днес правят това възможно, като улесняват в максимална степен лекторите с различни сценарии. Дори нещо повече, иновативните методи – като например видео материали или изображения, изискващи 3D очила, или интерактивните платформи за тестване, помагат на обучаемите да останат ангажирани с образованието за по-дълго време.

Самоподготовка и изпитване с електронни тестове. Учебният процес получава необходимата гъвкавост, което е валидно и за всичките форми на обучение. Освен това се повишава степента на обективност при оценяването на знанията. Има възможност за многовариантност на инструментите по процедурите по изпитване.

Увеличаване ресурса на онлайн съдържанието. Стремелът тук е непрестанно увеличаване на ресурса с учебни материали, който осигурява лесен достъп до учебното съдържание, в т.ч. дигитални учебници, учебни помагала и още редица необходими материали по всички счетоводни дисциплини, които да се осъвременяват постоянно.

Стимулиране на онлайн проучвания. Преподавателите следва да стимулират обучаемите към онлайн проучвания, поставяйки им за задача да намерят конкретна информация, която е труднодостъпна. В момента онлайн проучванията са абсолютна тенденция, улесняваща младите специалисти да градят успешни кариери и всичко това се цени много от бъдещите работодатели – големите организации. Доказано е, че подобни задачи правят обучаемия много по-амбициозен.

Създаване на нови работни модели⁹

При дигитализиране на процеса на обучение по счетоводство се прилага изцяло нова философия за работа. Осъществяването на добре познати вече за нас дейности по нов начин води до „отваряне“ на съзнанието ни и благоприятства усвояването на допълнителни умения и внедряването на нови работни модели (lean или agile). Дигитализацията на процеса на обучение улеснява участващите страни – преподаватели и студенти, да осъществяват своите задължения отвсякъде, при положение, че разполагат с компютър/лаптоп, интернет връзка и системен достъп до нужните инструменти и учебни ресурси. Всичко това превръща работата от разстояние във все по-лесна, а т.нар. „home office“ е реалност, която вследствие особено и от COVID-19 кризата, се превърна в наложителна такава.

Потенциалът за успешна и продължаваща дигитализация на обучението по счетоводство и внедряването на нови работни модели остава съществен и в двете насоки – веднъж при „аудиторната ангажираност“ осъществявана чрез т.нар. виртуална класна стая и втори път – при „извънаудиторната ангажираност“, реализирана с набора от задания за самоподготовка.

⁹ По идеи на: Янков, Б. 6 важни фактора за дигитализация на всеки бизнес процес. <<https://limacon.bg/sales/blog/6-vazhni-faktora-za-digitalizaciya-na-vseki-biznes-proces>> последно посещение към 10.01.2021 г.

Критериите за избор в това направление се свеждат до¹⁰:

1. Повишаване мотивацията за усвояване на нови знания;
2. Индивидуализиране процеса на учене;
3. Разширяване познанията на студентите за съвременните ИКТ средства;
4. Създаване на допълнителни възможности за развитие на моделните представи;
5. Осигуряване на устойчива и непрекъсната обратна връзка между потребителя и електронната среда;
6. Създаване на условия за индивидуализация и диференциация в процеса на обучение;
7. Постигане на бърза вътрешна оценка на резултата от обучението;
8. Мониторинг на ежедневната работа на обучаемите от страна на преподавателите;
9. Управляване на учебните задания на базата на стандартизирани подходи, методи и правила;
10. Стандартен анализ на учебната работа за постигане на образователните цели и други.

Намиране на правилните дигитални инструменти

Освен да намерим общата информация, която преподавателите и студентите по счетоводство следва да обменят помежду си, е особено важно да се изберат елементите на главния дигитален инструмент, чрез който:¹¹

- ще се постигне прозрачна комуникация;
- ще се акумулира цялата информация за нашите студенти;
- ще може във всеки един момент, бързо и лесно да се анализират постигнатите резултати;
- ще се дигитализираме и автоматизират в голяма степен учебния процес в двете направления – аудиторна работа и извънаудиторна работа.

Резултатът се очаква да бъде такава конфигурация на електронната платформа за обучение и управление на учебния процес, която да позволява да се събира, съхранява, управлява и анализира цялата информация, свързана със студентите. Обучението по счетоводство има необходимост от такава система като водещият аргумент е свързан с унифициране целите на екипа, провеждащ обучението, което ще спомогне за развиване на специалността в дигиталната епоха.

Считаме, че успешната дигитализация на обучението по счетоводство следва да е основана в пълен размер на четирите равнища на технологична осигуреност с учебни материали и ресурси¹²:

1. първо равнище – учебни и методически материали на хартиен носител или техните електронни варианти;
2. второ равнище – мултимедийни и интерактивни учебни материали, разпространявани на електронни носители, магнитни и оптически дискове, аудио- и видеосредства;

¹⁰ Маринова, Р., Ат. Атанасов. Използване на информационните технологии в обучението по счетоводство. В: „Проблеми при обучението по счетоводство, анализ и контрол“, Варна, 2014. <https://mpr.aub.uni-muenchen.de/91839/1/MPRA_paper_91839.pdf> последно посещение към 10.01.2021 г.; Гюлчева, Б., Електронното обучение – необходимост и предизвикателство, сп. Продължаващо образование, бр.26, 2011г. <<http://www.diuu.bg/ispisanie/broi26/26kt/26kt3.htm>> последно посещение към 10.01.2021 г.

¹¹ Вж. Янков, Б. Дигитализация на маркетинг и търговски процеси: как да я осъществим. <<https://limacon.bg/sales/blog/digitalizatsiya-na-marketing-tyrgovski-protsesi>> последно посещение към 10.01.2021 г.

¹² Съгласно чл. 9 (2) на Наредбата за държаните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища.

3. трето равнище – учебни материали и модули за обучение и оценяване, разположени на специализирани сървъри с гарантиран високоскоростен достъп до интернет;

4. четвърто равнище – учебни материали и ресурси за самоподготовка, разположени в базирана в интернет система за дистанционно обучение с гарантиран високоскоростен достъп.

С оглед спецификата на счетоводните дисциплини считаме, че дигитализацията трябва да обхване не по-малко от 90 на сто от учебните материали и ресурсите за самоподготовка на трето и/или четвърто технологично равнище.

Бюджетиране на процеса

Чрез бюджетирането се прави последващо конкретизиране на прогнозните очаквания. Така ресурсите на организацията се разпределят между отделните програми и проекти. Във финансови величини се представят както разходите и приходите по тази инициатива, така и очакваните резултати като финален резултат. Като изходна база при бюджетирането тук се ползват параметрите на формулираната стратегия за дигитализация. Съставянето на така да ги наречем програмни бюджети се базира на плановете за действие, за растеж, подобрения и доставянето на ново качество/ниво на продукта и услугата.

Реалните данни показват, че все по малко образователни институции си позволяват да спестяват от дигитализация и всеки опитва да се позиционира с нови системи и приложения и образователни продукти. Необходими са мащабни инвестиции във време и средства в обновяване на технологичната инфраструктура. Реалната конкурентна ситуация на пазара на образователни продукти у нас обаче е показала нееднократно, че колкото и това да изглежда скъпо, цената може да е много по-голяма, ако се пропусне „технологичната вълна“.

Бюджетите служат за много полезни цели, между които¹³:

- планиране на годишните дейности;
- координиране на различните части на организацията в техните дейности и подсигуриране на синхрона между тях;
- комуникиране на плановете между различните заинтересовани страни;
- мотивиране на ръководителите за постигане на организационните цели;
- контрол на протичащите дейности.

НАСОКИ ЗА БЪДЕЩА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ

С оглед на всичко посочено по-горе, могат вече да се оформят три основни насоки за по-нататъшна дигитализация на обучението по счетоводство. По своя смисъл те засягат подготовката на специалисти по счетоводство при съвременните условия, в рамките на съвременния информационен свят. Предложените варианти могат да се отнесат и да имат своята приложимост, респ. ефективност във всички образователни степени. Освен това те са синхронизирани с Концепцията за дигитална трансформация на образованието и с подготвяната Национална програма за ИКТ-базирана иновационни образователни технологии и дидактически модели в преподавателската практика.

Първи вариант. *Традиционно обучение по счетоводство с елементи на електронно обучение*. Традиционно обучение с елементи на конективизъм¹⁴. Идеята тук да се съхранят

¹³ Вж. Основни принципи на бюджетирането. <[https://interaccount.eu/upload/files/Публикации-Анализ-Документи/Основни%20принципи%20на%20бюджетирането%20\(Budgeting\).pdf](https://interaccount.eu/upload/files/Публикации-Анализ-Документи/Основни%20принципи%20на%20бюджетирането%20(Budgeting).pdf)>_последно посещение към 17.01.2021 г.

¹⁴ За подробности вж. Siemens, George. *Connectivism: A learning Theory for the Digital Age*, International Journal of instructional technology & distance learning, January 2005, Vol. 2, № 1. <http://www.itdl.org/Journal/Jan_05/article01.htm> последно посещение към 17.01.2021 г.

позитивите на доказаната вече схема на класическо преподаване като се добавят някои дигитални елементи. С тяхна помощ процесът на обучение на бъдещите специалисти по счетоводство ще получи по-висока степен на гъвкавост и ще се обогати съдържателно. Средствата, които ще се използват тук се отнасят до: свободен достъп до интернет на територията на образователната институция, осигуряване на учебните помещения с модерни интерактивни презентационни системи, използване на общи ресурси в облак, работа със счетоводен софтуер по съответни дисциплини.

Втори вариант. *Синхронно дистанционно обучение по счетоводство*. Идеята е да се постави фокус върху работещи в реално време инструменти. Такива, които да улеснят взаимодействието между преподаватели и обучаемите в един и същ момент. Основните инструменти, които се предвижда да се използват се отнасят до внедряване и използване на системи за видеоконферентна връзка, виртуални класни стаи, чатове и аудио подкастове.

Трети вариант. *Асинхронно дистанционно обучение по счетоводство*. То да е за тези етапи и периоди на работа, когато преподавателите и студентите са офлайн. Акцентите тук са: да се подготвят и публикуват в интернет среда лекции, видео-уроци, мултимедийни учебни пособия и виртуални библиотеки, съчетано с имейли, съобщения и форуми. Активно да се използват възможностите на облачните технологии.

ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

Дигитализацията на обучението по счетоводство следва да е приоритет на образователните институции в сферата на икономическото образование. Прилагането на дигитални технологии в този процес ще осигури достъпност, актуалност и управление на образователните ресурси като база за качествено образование. Ще се допринесе за решаване на редица проблеми като липсата универсални електронни учебни ресурси и привличане на експерти от счетоводната област от практиката. За потребителите в образователния процес ще бъде създаден универсален електронен профил за достъп до внедрената платформа за образователни услуги и съдържание.

Осигуряване на финансови ресурси за подкрепа на дигитализацията на обучението по счетоводство е определящ фактор за внедряване на иновативни методи за преподаване и педагогическо взаимодействие. Една от основните съпровождащи дейности следва да бъде свързана с обучения на ангажираните преподаватели и специалисти от практиката за придобиване на нови компетентности и дигитални умения.

Посредством средствата на внедрената електронна платформа съставителите на учебните курсове по счетоводство ще разработват при облекчени условия дигитално образователно съдържание. Високата степен на дигитализация ще благоприятства проучването, селектирането и адаптирането на стойностни онлайн дигитални образователни ресурси с по-широк достъп. След оценка за съответствието му с утвърдените учебни програми и добрите педагогически практики по създадена методика, така одобреното съдържание ще се публикува на платформата и за национално ползване от бившите възпитаници на специалността за реализиране на концепциите за продължаващо обучение и учене през целия живот.

Успешната дигитализация на обучението по счетоводство ще подкрепи и стимулира обучаемите за повишаване на техните дигитални компетентности и по-засилено участие в извънаудиторните ангажименти. Важен момент е създаването на условия за ускоряване на процесите чрез провеждане на информационни кампании за важноста и общите/конкретни ползи за цялата счетоводната гилдия.

ЛИТЕРАТУРА

1. Гайдаров, И. е-Образованието – задължителен фактор за успех в дигиталната ера. <https://www.computerworld.bg/it_liders/2019/10/24/3981220_e-obrazovaniето_zaduljitelен_faktor_za_uspeh_v/> последно посещение към 10.01.2021 г.
2. Гюлчева, Б., Електронното обучение – необходимост и предизвикателство, сп. Продължаващо образование, бр. 26, 2011г. <<http://www.diuu.bg/ispisanie/broi26/26kt/26kt3.htm>> последно посещение към 10.01.2021 г.
3. Маринова, Р., Ат. Атанасов. Използване на информационните технологии в обучението по счетоводство. В: „Проблеми при обучението по счетоводство, анализ и контрол”, Варна, 2014. <https://mprg.ub.uni-muenchen.de/91839/1/MPRA_paper_91839.pdf> последно посещение към 10.01.2021 г.
4. Орехов, М. Същност на процеса на дигитализация като нов етап в глобалната трансформация. <<https://dlib.uni-svistov.bg/bitstream/handle/10610/4232/b3de375611d0a9221dae05beb7bae8c0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>> последно посещение към 10.01.2021 г.
5. Проданова, Ев. Проактивните хора – изискване на новото време. <<https://www.investor.bg/blogosfera/363/a/proaktivnite-hora--iziskvane-na-novoto-vreme-149579/?page=1>> последно посещение към 10.01.2021 г.
6. Стоименов, Ст. 5 начина, по които дигиталното обучение променя учителските методи. <<https://it.dir.bg/digitalno-obrazovanie/5-nachina-po-koito-digitalното-obuchenie-promenya-uchitelskite-metodi>> последно посещение към 10.01.2021 г.
7. Янков, Б. Дигитализация на маркетинг и търговски процеси: как да я осъществим. <<https://limacon.bg/sales/blog/digitalizatsiya-na-marketing-tyrgovski-protsesi>> последно посещение към 10.01.2021 г.
8. Янков, Б. 6 важни фактора за дигитализация на всеки бизнес процес. <<https://limacon.bg/sales/blog/6-vazhni-faktora-za-digitalizaciya-na-vseki-biznes-proces>> последно посещение към 10.01.2021 г.
9. Дигитализацията на българското образование – неочаквани предимства на дистанционното обучение. <<https://forbesbulgaria.com/2020/06/12/дигитализацията-на-българското-обра/>> последно посещение към 10.01.2021 г.
10. Има ли почва дигитализацията в образованието. <<http://www.podkrepa-obrazovanie.com/bg/начало/79-all-languages/1667-има-ли-почва-дигитализацията-в-образованието>> последно посещение към 10.01.2021 г.
11. Наредба за държаните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища, чл. 9 (2).
12. Основни принципи на бюджетирането. <[https://interaccount.eu/upload/files/Публикации-Анализ-Документи/Основни%20принципи%20на%20бюджетирането%20\(Budgeting\).pdf](https://interaccount.eu/upload/files/Публикации-Анализ-Документи/Основни%20принципи%20на%20бюджетирането%20(Budgeting).pdf)> последно посещение към 17.01.2021 г.
13. Siemens, George. Connectivism: A learning Theory for the Digital Age, International Journal of instructional technology & distance learning, January 2005, Vol. 2, № 1. <http://www.itdl.org/Journal/Jan_05/article01.htm> последно посещение към 17.01.2021 г.